

מרד הנפילים: תגובה ודחייה באמנות האיטלקית מהרנסנס הגבוה לבארוק הרומי

**From Michelangelo to Caravaggio : acceptance and rejection in Italian art
from high Renaissance to Baroque**

0821-1430-01

סמסטר ב', תשע"ד

ד"ר ספי הנדלר

שיעור ליבה

שעות קבלה של המרצה ומיקום: יימסרו בהמשך, לפי תיאום מראש

טלפון: יימסר בהמשך

דוא"ל: sefy@post.tau.ac.il

תיאור הקורס

השיעור יוקדש לשינויים הדרמטיים שעוברת האמנות ברומא משנת 1534 בה שב אליה מפירנצה מיקלאנג'לו בונאררוטי ועד שנת 1606 אז נמלט ממנה מיקלאנג'לו מריזי דה קרוואג'יו – בשישים השנים האלו חל שינוי שנהוג היה לתאר בעבר כמעבר מן הרנסנס הגבוה לבארוק הרומאי. במהלך השיעור ננסה להביט לעומק על התהליכים האמנותיים, הפוליטיים והדתיים שעוברים על רומא ולבחון לאורם שורה של יצירות מרכזיות הן ארכיטקטוניות הן מצויירות והן מפוסלות. במקביל נעלה שאלות אודות סגנון, זהות אמנותית של אמן בודד ויכולתו להשפיע או לעצב את האמנות של תקופתו.

The course will focus on the dramatic changes that underwent the art in Rome from the year 1534, when Michelangelo came back to live in it, to the year 1606 when Caravaggio fled the papal city he will never see again. In those six decades the art shifted from what used to be coined as "High Renaissance" to "Roman Baroque".

During the course we will try to thoroughly examine the artistic, political and religious changes Rome underwent in those years and to analyze some central works of art in correlation with the general historical context. In parallel, we would ask questions about style, artistic identity, and the capacity of one artist to form or influence the art of his times.

דרישות הקורס

נוכחות חובה בכיתה, בחינה מסכמת

מרכיבי הציון הסופי

מבחן מסכם

נושאי הקורס

הקורס יתחלק לנושאי ליבה. החלוקה הסופית תותאם לקצב ההתקדמות בכיתה.

מבוא: העשור האיום: רומא בשנות ה-20 של המאה ה-16, הסתלקות וביזה

יום הדין האחרון: שובו של מיקלאנג'לו לרומא - וההשפעה מחוץ לגבולותיה (סביב "יום הדין האחרון")

"המניירה החדשה": סגנון פיורנטיני או רומאי? פונטורמו, רוטו, ואסארי

1550, שנה היסטורית, שנה היסטוריוגרפית: "חיי האמנים" של ואסארי

בנייה ללא קץ: סאן פיטרו החדשה כמקרה מבחן, ממיכלאנג'לו ועד למאה ה-17

הקונסיליום של טרנט: הרפורמה הקתולית באמנות, בין תאוריה לפרקטיקה

הטריטוריום הונציאני: טיציאן, טינטורמו, ורונזה, רחוקים מרומא, קרובים לרומא? ונציה כ"קבוצת בקרה"

קרוואג'יו: הולדת ה"צייר" המודרני? על האמן ואמנותו

אסכולת קאראצ'י: הולדת "הציור הרומאי" המודרני? (פאלאצו פראנזה)

סיכום: ג'יאן לורנצו ברניני: מיכלאנג'לו החדש או קראצ'י החדש?

רשימת קריאה

פריטי החובה יפורטו במהלך השיעור. להלן מספר חיבורים לקריאה ראשונית.

Blunt A., *Artistic Theory in Italy, 1450-1600*, Oxford, 1966

Brown B.L. (ed.), *The Genius of Rome 1592-1623*, London, 2001

Freedberg S.J., *Circa 1600 : a revolution of style in Italian painting*, Cambridge, Mass., 1983

Hall M., *Michelangelo's Last Judgment*, Cambridge, 2005

Hibbard H., *Caravaggio*, London, 1983

Murray P., *The Architecture of the Italian Renaissance*, New York, 1992

Panofsky E., *Renaissance and Renascences in Western Art*, London, 1970

Pope-Hennessy J., *Italian High Renaissance and Baroque Sculpture*, New York, 1985

Portoghesi P., *Rome of the Renaissance*, London, 1972

Rubin P.L., *Giorgio Vasari: Art and History*, New Haven, 1995

Wittkower R., *Art and Architecture in Italy 1600-1750*, London, 1958 (1st ed.)

הערה: הרשימה ראשונית בלבד. רשימה מלאה תימסר עם ראשית הסמינר. היא כוללת ברובה ספרים המצויים בספרייה המרכזית. הפריטים שאינם בספרייה יועמדו לרשות התלמידים באופן מקוון.